

berriak

ziri

ROGER WOLFE

Idazlea

«Poetak emozioen
komunikatzailea izan behar du.
Gezur hutsa da gainontzeko
guztia»

EL DIARIO VASCO

PAUL AUSTER

Idazlea

«Nire obra guztien artean,
'Leviatan' da eleberri baten
antz gehien duena»

LA VANGUARDIA

NOEL GALLAGHER

Oasis musika taldeko kidea

«Bai, gustatzen zait beste
batzuen ideiak lapurtzea.
Horretarako daude hor,
lapurtzeko: musika guztiona
da»

EL PAIS

SATURNINO GARCIA

Aktorea

«Beti izango da paperen bat
niretzat»

DEIA

zuzendaria

OHARRA: Iritzi ezberdinek tokia izan dezaten, ez da komeni makinaz idatzitako 15 lerro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea eta NANen zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko. Gutunak faxez, posta arruntez edo posta elektronikoz bidal daitezke (helbide elektronikoa: egunka 01@sarenet.es).

Hizkuntz politika eta HABE-IKA hitzarmena

Duela egun batzuk, HABEk beste euskaltegi sare batekin, IKArekin alegia, hitzartu berri du aurtengo akordioa, eta badirudi, IKAKo kide garenok behintzat, pozik egon beharko genukeela hitzartutakoarekin. Ni, IKAKo kide bezala, pozik, egia esan, pozik, ezin, bada, egon! Zeren, pozik egoteko motiboa dirua bada, tira, mundu honetan dena diruarekin konpontzen delakoan, pozik egon beharko nuke. Baina izan gaitezen errealistak, ez da lau begi behar jasotzen den dirua helduen euskalduntze munduan dauden beharrei erantzuteko nahikoa ez dela ikusteko. Guk behintzat, HABEk ikusi nahi ez duen errealtatean bizi garen sentsazioa daukagu.

Oraingo Hizkuntz politika martxan jarri zenetik hona, dexente hitz egin da horren inguruan eta beti batzuek. Gutxitan hitz egin izan dugu besteok, askotan, haizeak nondik joko zuen jakin ere ez genekielako edo... Baina orain bai, orain garbi ikusi da dagoeneko, zein den

hizkuntz politika honen planteamentua: dagoen diruarekin, epe motzean, parlamentuaren aurrean defendatzeko moduko emailza onak jasotzea eta emailzak diogunean, euskaldun osoak lortzeari ari gara, eta hori, administrazioaren ustetan, ikasle kopurua mugatuz lortzen da. Ea ulertzeko gai garen: lehen, 1995ean sinatutako hitzarmen markoa martxan jarri zen arte, euskaltegiak, Kultur Sailak, HABEren bitartez, ikasle bakoitzak jasotzen zuen eskola ordu bakoitzeko ematen zigan diru laguntza; beraz, formula ikaslea bider honek urtean jasoko zituen eskola orduak, bider x pezeta berdin ikasturte horretako diru laguntza zen. Horrela gutxi bazen ere, euskara ikasi nahi zuen ikasle orok zeukan lekua euskaltegiaren. Gero, berriz, honela planteatu ziguten: diru kopuru zehatz bat jasoko genuela, eta ikasle/ordu bakoitzagatik zegokigun dirulaguntza zein zen jakin nahi bagenuen eragiketari buelta ematea besterik ez zegoen: halako diru kantitatea zati momentuko ikasle kopurua zati eskola orduak. Horraino ondo; ulergarria. Kontua da diru laguntzak mugatuta daudela eta ezin dugula horrekin irakasleon lan baldintzetan aurrera egin (diru horrek ez du hainbeste irakasleren soldatak hobetzeko ematen), zenbat eta ikasle gehiago orduan eta irakasle gehiagoren beharra eta dirua mugatuta. Horrela ezin, bada, aurrera egin! Beraz, dirua mugatzeaz gain, ikasle kopurua ere murriztu egin behar. Nola? urtean eman ditzakegun ordu kopuruak mugatuz. Guri halako ordu kantitate konkretu bat emateko lizentzia ematen digute eta ordu horiek ikasle kopuru konkretu batek bakarrik jaso ditzakeenez, zenbait

ikasle kalean utzi beharrean gaude (nolabaiteko *numerus clausus*-a) eta horrekin, automatikoki, hainbeste irakasleren beharrik ere ez da izango noski! Horri nire herrian errekonbertsioa deitzen zaio.

Jakina! gu ez gaude halako neurriekin ados eta HABEk badaki gu ez gaudela prest euskara ikastera hurbiltzen den inori atea ixteko, baina nola edo hala neurri horiek ezarri behar dizkigutela eta, ebazpen bidez jasotako Neurritz kanpo ematen den ordu bakoitzeko beste hainbeste diru deskontua dirulaguntzetan zigorraren mehatxuarekin dagoena hartu besterik ez dugu. Beraz, neurritz kanpoko ikasle bakoitzeko, zigor ekonomikoa. Horrela, zalantzarik gabe, diruari etekin handiagoa aterako zaio, baina euskarari onik egiten al zaio? Euskal Herrian ez gaude ala? (dagoeneko hori ere zalantzan jartzen hasia bainaiz). Hala bada, ez al dauka euskara ikasi nahi duen orok horretarako eskubidea?

HABEk badaki, horrela, demandari ez zaiola erantzuten eta badaki, baita ere, gu ez gaudela ados. Belarriak jaitsi beharrean gaude eta bizi nahi badugu diotena egin beharko dugu, baina, hala ere, kalean geratzera bideratuta dauden ikasleek egoeraren berri jakiteko eskubidea dute eta, nik dakidala behintzat, orain arte guk ez dugu isilik egongo garenik inorekin hitzartu.

● Olatz Aranguren Ezpeleta

(Gasteizko IKAKo arduraduna)

GASTEIZ

— Zertan ari da Aznar jauna? — 'Nire' zakurra paseatzen. — Berori ez, zakurra. — 'Bere' lurraldea markatzen ari da.

seiko urrea

Pako Garmendia

Gure herriaz

Egunean eguneko ohizko lana ezin ete-nak behartuta-edo, oporretarako utzi ohi dugu hainbat eginbide. Beti gero-ko utzi ohi ditugun eginbizunak era askotakoak izan ohi dira: berriro ere deportea egiten hastea, halako bailara edo lurraldea ikustea, liburu bikain hura irakurri eta hausnartzea, bizitzan zehar egindako urrutietako lagunak kuttunenei ondo merezia duten karta bana idaztea, bakoitzaren baitako barne egoera patxadan aztertzea... Eta bada nonbait —hala esan baitit zenbaitek— oporraldian gure herri honetan gertatzen zaigunaz hausnarketa egiteko asmoa due-

nik ere. Eta bada galdegin didanik ea zer irakurri ote lezakeen, bada, gure herri honetan gertatzen denaz hobeto jabetzeko.

Gure herrian, bere ttipian, gauza asko da gertakizun. Hasteko, bertako herritarrok sentitzen, pentsatzen eta egiten duguna gertakizun baitzaigu. Ez hori bakarrik, baita auzoerrietatik beste hainbatek gutaz sentitu, pentsatu eta egin ohi dutena ere herri gertakizun baitzaigu.

Zer da baina guk geuk eta gure auzotarrak gure herriaz senti-pentsa-egin ohi duguna? Zera benetan anitza, ugaria, ezberdina, diferentea... Euskalherriak bezain senti-pentsa-jokaera hain kontrajariak biltzen duen herri ttipi gutti izango da munduan. Eta badirudi zenbaitek diferentzia horiek erabili nahi dituela gure herria leherzorian jartzeko, eztanda egin eta sute berri bati hasiera emateko.

Diodana gehiegikeria intelektuala irudituko zaio norbaiti. Baina, nik uste, horretaz jabetu ez denak gure herri gertatzenaz jabetzeko bide luzea ibili beharra duela. Nola iritsi naizen ondorio horretara?

Bide nahiko errazetik. Debozioz baino gehiago ofizioz, egunkari ezberdinak irakurri ohi ditut, batez ere batzuen eta besteen oinarritzko irizpideak, beren editorialetan-

eta agertu ohi direnak. Entzun ohi ditut, orobat, irrati kate ezberdinetako berri emakizunak.

Ni bezalaxe, aproba egin lezakeen edonor jabetuko da, iturri batzuetan ardo jatorria bezala eskaintzen den berria, beste batean edari pozoindua besterik ez dela. Halako erahil dutela lehen notizia den bitartean kate batzuetan, besteetan hirugarren mailako aspaldiko gertakizuna dela. Iturriak, nonbait, gure herriari dagozkionetan, berri emailak baino areago, berri egileak baitira.

Egunkari bakar bat eta irrati kate bakar bat herri iturritzat dituen euskal herrikidea eta auzotarra apenas jabetuko den Euskalherrian gertatzen zaigunaz, gure herriaz senti-pentsa-jokaera nagusi batez bakarrik jabetuko baita. Eta gure herriaren gaurko gertatzena gehien erabakitzen duena —ene iritzi— senti-pentsa-jokaera horien arteko borroka baita.

Baina, jakin badakit, oporretarako astunegi gerta daitekeela iturri hain kontrajarrietatik edaten aritzea, batez ere behar bezalako entrenamendurik egin gabe. Agian, ikastaroak antolatu beharko ditugu elkarren berri izateko eta gure herria bakoitzarenarekin ez nahasteko.